

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O STANJU
ZAŠTITE OD POŽARA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2012. GODINI**

- A) **STANJE ZAŠTITE OD POŽARA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE U 2012.
GODINI**
- B) **PROVEDBA GODIŠNJEG
PROVEDBENOG PLANA
UNAPRJEĐENJA ZAŠTITE OD
POŽARA ZA PODRUČJE
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE ZA 2012. GODINU**

Materijal pripremljen u

- *Službi za zajedničke poslove
Osječko-baranjske županije*
- *Vatrogasnoj zajednici
Osječko-baranjske županije*

Osijek, siječnja 2013.

IZVJEŠĆE O STANJU ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2012. GODINI

Temeljem članka 13. stavak 8. Zakona o zaštiti od požara, Skupština Županije jednom godišnje razmatra izvješće o stanju zaštite od požara na svom području i stanju provedbe godišnjeg provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara za svoje područje te ga dostavlja Nacionalnom odboru za preventivnu zaštitu i gašenje požara i središnjem tijelu državne uprave za vatrogastvo.

Sukladno citiranom zakonskom određenju ovo Izvješće podijeljeno je na dva dijela, kao posebne cjeline. Prvi dio odnosi se na izvještavanje o stanju zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije u 2012. godini od strane Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije kao izvjestitelja. Drugi dio odnosi se na izvještavanje o provedbi mjera predviđenih Provedbenim planom unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2012. godinu ("Županijski glasnik" broj 15/11.), koji je Skupština Osječko-baranjske županije donijela na 22. sjednici 13. prosinca 2011. godine uz sudjelovanje nadležne policijske uprave i Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije.

A) STANJE ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2012. GODINI

1. Uvod

Zaštita od požara uređena je Zakonom o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10.) i predstavlja sustav koji se sastoji od planiranja, propisivanja i provođenja kao i financiranja mjera zaštite od požara te ustrojavanja subjekata koji provode zaštitu od požara. Subjekti su osim fizičkih i pravnih osoba propisanih ovim zakonom, i pravne osobe i udruge koje obavljaju vatrogasnu djelatnost te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Županija donosi plan zaštite od požara za svoje područje na temelju procjene ugroženosti od požara, po prethodno pribavljenom mišljenju nadležne policijske uprave i vatrogasne zajednice. Procjena ugroženosti i plan zaštite od požara županije temelje se na procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara gradova i općina na području županije. Planom zaštite od požara općine i gradovi definiraju subjekte odgovorne za provođenje vatrogasne djelatnosti.

Vatrogasna djelatnost uređena je Zakonom o vatrogastvu ("Narodne novine" broj 139/04., pročišćeni tekst, 174/04., i 38/09. i 80/10.). Ovim Zakonom je određen između ostalog i način rada vatrogasnih organizacija: vatrogasnih zajednica, profesionalnih (javnih) i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi kao i vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu. Pravilnikom o međusobnim odnosima vatrogasnih postrojbi u vatrogasnim intervencijama ("Narodne novine" broj 65/94.), vatrogasna intervencija definirana je kao djelovanje vatrogasne postrojbe na gašenju požara kao i druga djelovanja vatrogasne postrojbe u slučaju eksplozije, prometnih i drugih nesreća, djelatnosti prilikom elementarnih nepogoda, te pri postupcima spašavanja iz visokih objekata i drugih sličnih intervencija spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Nadalje, Pravilnikom o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 61/94.), definirane su osnove organiziranosti, obučenosti i opremljenosti vatrogasnih postrojbi, razmještaj i način uzbunjivanja.

2. Organizacija vatrogastva u Osječko-baranjskoj županiji

U Republici Hrvatskoj djeluje 1825 dobrovoljnih vatrogasnih društava te 61 javna profesionalna vatrogasna postrojba. Osim toga, u privrednim subjektima djeluje i 34 profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu i 55 dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu. Ukupno u sustavu vatrogastva djeluje 3.352 profesionalna i 55.517 dobrovoljna vatrogasca. U Osječko-baranjskoj županiji u skladu sa Zakonom o vatrogastvu djeluje:

- Županijska vatrogasna zajednica
- Vatrogasne zajednice (gradova, općina i područja)
- Javne profesionalne vatrogasne postrojbe
- Dobrovoljna vatrogasna društva
- Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu.

Po broju vatrogasnih postrojbi Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije (dalje: VZOBŽ) četvrta je županijska vatrogasna zajednica u Republici Hrvatskoj - na području Županije djeluje 144 dobrovoljna vatrogasna društva, 6 dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu, tri profesionalne vatrogasne postrojbe u gradovima Osijek, Našice i Beli Manastir te dvije profesionalne postrojbe u gospodarstvu - svi udruženi u vatrogasne zajednice. Ukupno ima 4.327 operativnih vatrogasaca i oko 1.500 pripadnika vatrogasne mladeži. U Osječko-baranjskoj županiji sve općine imaju osnovane vatrogasne postrojbe.

Tablica 1. Broj vatrogasnih postrojbi u OBŽ prema vrstama

VATROGASNE POSTROJBE U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI	BROJ
Javne profesionalne vatrogasne postrojbe	3
Dobrovoljna vatrogasna društva	144
Profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu	2
Dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu	6
UKUPNO	155

Sukladno Zakonu o vatrogastvu na području Županije djeluje 16 područnih, gradskih i općinskih vatrogasnih zajednica:

- 1) Vatrogasna zajednica Baranja - za područje grada Belog Manastira i općina Čeminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac, Popovac
- 2) Vatrogasna zajednica općine Bilje - za područje općine Bilje
- 3) Vatrogasna zajednica Donji Miholjac - za područje grada Donjeg Miholjca i općinu Podravska Moslavina
- 4) Vatrogasna zajednica Đakovštine - za općinu Viškovci
- 5) Vatrogasna zajednica grada Belišća - za područje grada Belišća
- 6) Vatrogasna zajednica grada Đakovo - za grad Đakovo i općinu Strizivojna
- 7) Vatrogasna zajednica grada Valpovo i općine Petrijevci - za grad Valpovo i općinu Petrijevci
- 8) Vatrogasna zajednica Našice - za područje grada Našica i općina Donja Motičina, Feričanci, Koška, Podgorač
- 9) Vatrogasna zajednica općina Đakovštine - za općine Punitovci, Drenje, Gorjani, Levanjska Varoš, Satnica Đakovačka, Trnava
- 10) Vatrogasna zajednica općine Bizovac - za područje općine Bizovac
- 11) Vatrogasna zajednica općine Đurđenovac - za područje općine Đurđenovac
- 12) Vatrogasna zajednica općine Magadenovac - za područje općine Magadenovac
- 13) Vatrogasna zajednica općine Marijanci - za područje općine Marijanci
- 14) Vatrogasna zajednica općine Semeljci - za područje općine Semeljci
- 15) Vatrogasna zajednica općine Viljevo - za područje općine Viljevo
- 16) Vatrogasna zajednica Osijek - za područje grada Osijeka i općina Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Šodolovci, Vladislavci, Vuka.

Osnove organiziranosti vatrogasnih postrojbi na području Osječko-baranjske županije određene su sljedećim čimbenicima: procjenom ugroženosti, brojem vatrogasaca i tehničkom opremljenosti vatrogasne postrojbe, obučenosti i pripravnosti vatrogasne postrojbe, razmještajem vatrogasnih postrojbi, organizacijskim mjerama za pravodobno uzbunjivanje i usklađeno djelovanje vatrogasnih postrojbi te organizacijom dežurstava.

Procjena ugroženosti zaštite od požara

Izradbom procjene ugroženosti, sukladno odredbama Pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije, uz mjere za sprečavanje nastanka i širenja požara (preventivne mjere), određuju se i mjere za učinkovito gašenje nastalog požara ili sprečavanje drugog opasnog događaja, utvrđivanjem vatrogasnih postrojbi koje će djelovati u pravnim osobama, gradovima, općinama i Županiji. Sve općine i gradovi imaju izrađene procjene ugroženosti od požara. Procjenama i planovima utvrđene su i središnje vatrogasne postrojbe. Osječko-baranjska županija ima izrađen Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija za područje Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 6/10.) i Procjenu ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije ("Županijski glasnik" broj 8/12.). Županija, gradovi i općine najmanje jednom godišnje usklađuju planove zaštite od požara te najmanje jednom u 5 godina usklađuju procjene ugroženosti s novonastalim uvjetima.

Broj vatrogasaca i tehnička opremljenost

Sukladno Procjenama, u središnjim vatrogasnim postrojbama ustrojene su operativne postrojbe sa 20 operativnih vatrogasaca a ostale vatrogasne postrojbe imaju po 10 operativnih vatrogasaca. U javnim vatrogasnim postrojbama također je procjenom određen broj operativnih vatrogasaca.

Tablica 2. Broj operativnih vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama

Opis	Broj vatrogasnih postrojbi	Potreban broj operativnih vatrogasaca
Javne profesionalne vatrogasne postrojbe	3	132
Središnji DVD	52	1040
Ostalih DVD-a	92	920
Ukupno	147	2092

Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi ("Narodne novine" broj 43/95.) određen je minimum tehničke opremljenosti vatrogasnih postrojbi. Opremljenost treba biti takva da omogućava uspješno obavljanje vatrogasne djelatnosti, a izbor opreme i sredstava ovisi o vrsti i požarnim osobinama prostora i objekata koje postrojba štiti. U tablici 3. dat je prikaz broja vatrogasnih vozila s kojim raspolažu vatrogasne postrojbe:

Tablica 3. Broj vozila prema vrstama u Osječko-baranjskoj županiji

Vrsta vozila	Broj
Vozila za gašenje i spašavanje	128
Vozila za prijevoz vatrogasaca	60
Opskrbna vozila	13
Tehnička vozila	4
Vozila s opremom za zaštitu od opasnih tvari	3
Vozila za spašavanje s visina	8
Zapovjedna vozila	17
Ukupno	233

Vozila za rad na visokim objektima (auto-ljestve i zglobne platforme) posjeduju: JPVP Osijek, posjeduje nove hidrauličke auto-ljestve visine 53 metra i zglobnu platformu 42 metra. DVD Našice, JPVP Grada Belog Manastira i DVD Donji Miholjac nabavili su rabljene vatrogasne auto-ljestve 32 metra visine DVD Đakovo posjeduje starije vozilo za radove na visini.

Moderna vozila za tehničke intervencije koje udovoljavaju europskim standardima za rad na intervencijama u prometu, tehnološkim intervencijama u industriji i na građevinama posjeduje samo JPVP Osijek te odnedavno nešto starije vozilo i DVD Đakovo, dok ostale stožerne postrojbe posjeduju opremu za tehničke intervencije u prometnim nesrećama koja su nabavljena sredstvima županijske vatrogasne zajednice.

Jedno vozilo za ekološke accidente nalazi se u JPVP Osijek Prosječna starost vatrogasnih vozila u dobrovoljnim vatrogasnim društvima 28 godina a trenutno je registrirano 52 vatrogasna vozila za gašenje požara starijih od 30 godina. Nedostatak vatrogasna vozila s većim kapacitetom vode (autocisterne) osjetio se ne samo kod većih požarnih intervencija već i prigodom prijevoza vode domaćinstvima. Pomak naprijed učinjen je u opremljenosti osobnom zaštitnom opremom (zaštitne vatrogasne čizme, jakna, hlače, kaciga i rukavice): ukupno u dobrovoljnim vatrogasnim društvima ima **900 kompleta osobne zaštitne opreme**. Pri tome treba istaknuti da se s obzirom na vrlo ograničena sredstva za nabavku osobne zaštitne opreme, naglasak stavio na nabavku opreme za središnja vatrogasna društva dok su vatrogasna društva koja temeljem plana zaštite od požara djeluju samo na području svojih naselja u lošem položaju jer nemaju potrebnu osobnu zaštitnu opremu.

Na području Osječko-baranjske županije evidentirano je 144 vatrogasna spremišta koja djelomično zadovoljavaju osnovne uvjete, od toga broja 68 spremišta ima riješeno grijanje u zimskom periodu dok u 76 spremišta nije kvalitetno riješeno grijanje tijekom zime pa se vatrogasna vozila u tom periodu u pravilu drže bez vode za gašenje, što može povećati vrijeme izlaska na intervenciju. U pojedinim mjestima vatrogasni objekti su u vrlo lošem stanju, ne udovoljavaju vatrogasnim zahtjevima. Posebno treba istaći nekoliko kritičnih lokacija u kojima djeluju središnja dobrovoljna vatrogasna društva: Viškovci, Đurđenovac, Belišće, Antunovac, Darda. Također probleme u radu imaju i dobrovoljna vatrogasna društva Kotlina i Jurjevac.

Obučenos t i pripravnos t vatrogasne postrojbe

Uspješno obavljanje vatrogasne djelatnosti zahtijeva stalno stručno obrazovanje i uvježbavanje pripadnika vatrogasnih postrojbi na način utvrđen Pravilnikom o programu i načinu provedbe teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama. Svi operativni vatrogasci prošli su osnovna osposobljavanja koja se povremeno nadopunjavaju usavršavanjima i seminarima. Zakonom o vatrogastvu utvrđen je da pored programa osposobljavanja vatrogasci u vatrogasnim postrojbama moraju proći odgovarajući liječnički pregled. Zapovjednici središnjih postrojbi i njihovi zamjenici imaju obvezu polaganja stručnog ispita za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima. Osječko-baranjska županija izdvojila je iz Proračuna sredstva za financijsku pomoć svim vatrogasnim društvima za obavljanje liječničkih pregleda za vatrogasce a u tijeku je i otklanjanje nedostataka u vezi s polaganjem državnog stručnog ispita za zapovjednike (u 2012. godini organiziran je i pripremni seminar).

Razmjesta j vatrogasnih postrojbi

Razmjesta j vatrogasnih postrojbi na teritoriju Osječko-baranjske županije treba biti takav, da se dolazak vatrogasne postrojbe na intervenciju do najudaljenijeg mjesta područja koje se štiti, svede na dopuštenu granicu do petnaest minuta. U vezi s time treba reći da je Županija prostorno vrlo dobro pokrivena mrežom dobrovoljnih vatrogasnih društava o čemu govori i podatak da sve jedinice lokalne samouprave imaju ustrojene vatrogasne postrojbe. Posebno je važno da su u rubnim naseljima kao i slabije naseljenim dijelovima Županije aktivne vatrogasne postrojbe (npr. Erdut, Podravska Moslavina, Batina, Levanjska Varoš, Laslovo, Vrbića i druga naselja udaljena od gradskih središta).

Organizacijske mjere za pravodobno uzbunjivanje i usklađeno djelovanje vatrogasnih postrojbi

Vatrogasne postrojbe moraju se sustavom veza povezati tako da jedinstveno i usklađeno djeluju na intervenciji na bilo kojem mjestu i u najkraće vrijeme. Kako bi vatrogasne postrojbe mogle jedinstveno djelovati, potrebno je osigurati sustav subordinacije kojim se određuju međusobni odnosi

vatrogasnih postrojbi i njihovih članova. Na temelju članka 32. i 36. Zakona o vatrogastvu županijski vatrogasni zapovjednik uz suglasnost nadležnih vatrogasnih zapovjednika donio je Operativni plan postupanja vatrogasnih postrojbi za slučaj vatrogasne intervencije na području Osječko-baranjske županije kojim se uređuje način uzbunjivanja vatrogasnih postrojbi za slučaj vatrogasne intervencije na području Županije. Vatrogasni operativni centar (VOC) je operativno tijelo središnje vatrogasne postrojbe sa stalnim 24 satnim dežurstvom koje obavlja zaprimanje dojave o požaru ili drugom događaju, prosljeđivanje informacija i uzbunjivanje vatrogasnih postrojbi prema Operativnom planu kao i sve ostale radnje koje se tiču informiranja, komuniciranja i koordiniranja prije, tijekom i po završetku vatrogasne intervencije. U Osječko-baranjskoj županiji djeluje 7 vatrogasnih operativnih centara a u tri općine ulogu operativnog centra preuzimaju nadležni općinski vatrogasni zapovjednici odnosno središnja općinska vatrogasna postrojba (općine Đurđenovac, Magadenovac i Viljevo).

Tablica 4. Vatrogasni operativni centri OBŽ

REDNI BROJ	VATROGASNI OPERATIVNI CENTAR	OPĆINE I GRADOVI POKRIVANJA
1.	JPVP BELI MANASTIR	Beli Manastir, Bilje, Čeminac, Darda, Draž, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Petlovac, Popovac
2.	DVD BELIŠĆE	Belišće
3.	DVD DONJI MIHOLJAC	Donji Miholjac, Marijanci, Podravska Moslavina,
4.	DVD ĐAKOVO	Drenje, Đakovo, Gorjani, Levanjska Varoš, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava, Viškovci
5.	JVP NAŠICE	Donja Motičina, Feričanci, Našice, Podgorač, Koška
6.	JPVP OSIJEK	Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Osijek, Šodolovci, Vladislavci, Vuka
7.	DVD VALPOVO	Bizovac, Petrijevc, Valpovo
	SREDIŠNJE POSTROJBE	
1.	DVD BENIČANCI	Magadenovac
2.	DVD ŠAPTINOVC	Đurđenovac
3.	DVD VILJEVO	Viljevo

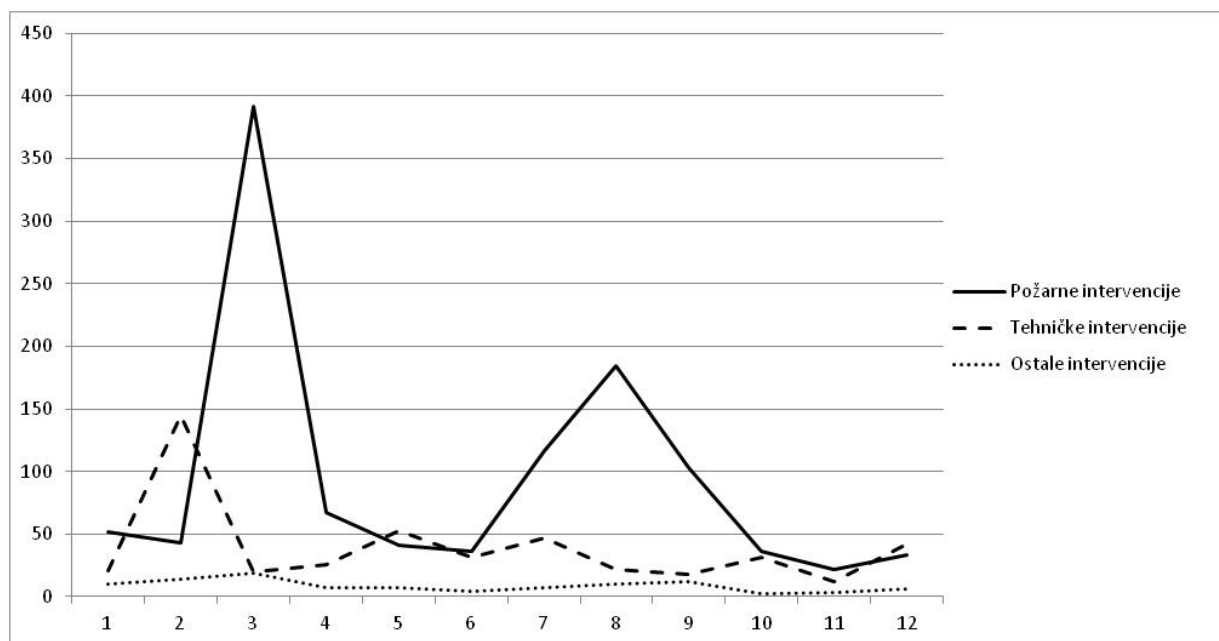
Intervencije vatrogasnih postrojbi u 2012. godini

U periodu I - XII mjeseca 2012. godine na području Osječko-baranjske županije ukupno je bilo 1695 vatrogasnih intervencija što je povećanje od 27,5% u odnosu na prošlu godinu kada je bilo 1330 intervencija.

Tablica 5. Pregled ukupnog broja intervencija po vrstama

Redni broj	Vrsta intervencije	Broj intervencija
1	Požarna intervencija	1126
2	Tehničke intervencije	468
3	Ostale intervencije	101
UKUPNO:		1695

Najviše požarnih intervencija bilo je u ožujku i kolovozu, dok je povećan broj tehničkih intervencija zabilježen u veljači.

Slika 1. Pregled intervencija po vrstama i mjesecima

RB	Mjesec:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
1	Požarne intervencije	52	43	392	67	41	36	117	184	103	36	22	33	1126
2	Tehničke intervencije	21	145	20	26	53	31	47	22	18	31	12	42	468
3	Ostale intervencije	10	14	19	7	7	4	7	10	12	2	3	6	101
UKUPNO:		83	202	431	100	101	71	171	216	133	69	37	81	1695

Ukupno je bilo 1126 intervencija gašenja požara koje dijelimo na požare na otvorenom prostoru (797 intervencija), požare prometnih sredstava (45 intervencija), dok su ostalo požari raznih vrsta građevinskih objekata (284 intervencija). To je povećanje broja požarnih intervencija od 12,8% u odnosu na 2011. godinu kada ih je bilo 998.

Tablica 6. Pregled požarnih intervencija po vrstama

Redni broj	Vrsta događaja	Broj intervencija
1	Požar gospodarskog objekta	67
2	Požar otvorenog prostora	797
3	Požar objekta komunalne namjene	43
4	Požar objekta javne namjene	12
5	Požar poslovnog objekta	12
6	Požar prometnog sredstva	45
7	Požar stambenog objekta	150
8	Eksplozija	0
UKUPNO:		1126

Požari u stambenim objektima najčešći su u obiteljskim kućama (58 slučajeva), u 14 slučajeva požar je izbio u zgradama, 16 puta u pomoćnim objektima u domaćinstvu dok je na ostalim vrstama objekata izbio 62 požara.

Tablica 7. Pregled vrsta požarnih intervencija na objektima

Redni broj	Vrsta događaja	Broj intervencija
1	Obiteljska kuća	58
2	Pomoćni objekt u domaćinstvu	16
3	Stambena zgrada	14
4	Turistički objekti i vikend-kuće	1
5	Ostalo	61
UKUPNO:		150

Kod požara na otvorenome, glavni su uzroci neoprezno spaljivanje biljnih ostataka na otvorenom prostoru a zabilježeno je povećanje od 27,3% u odnosu na 2011. godinu kada je bilo 623 požara na otvorenom prostoru. Na području Osječko-baranjske županije u ovoj godini izgorjela je u požarima otvorenog prostora površina od 2931 Ha što je za 900 Ha više nego 2011. godine.

Tablica 8. Pregled broja požara prema vrsti otvorenog prostora

Redni broj	Vrsta otvorenog prostora	Broj intervencija
1	Požar poljoprivrednog zemljišta	105
2	Požar šume i šumskog zemljišta	61
3	Požar zapuštenog zemljišta	447
4	Ostalo	184
UKUPNO:		797

U 2012. godini na području Osječko-baranjske županije bilo je 468 tehničkih intervencija, što je povećanje od 42,7% u odnosu na 2011. godinu kada je bilo 328 intervencija. Najviše je bilo tehničkih intervencija na objektima.

Tablica 9. Pregled broja tehničkih intervencija po vrstama

Redni broj	Vrste tehničkih intervencija	Broj intervencija
1	Nezgode u prometu	47
2	Intervencije s opasnim tvarima	1
3	Ostale tehničke intervencije	86
4	Potruga za nestalom osobom	0
5	Radovi na vodi i zaštita od poplava	0
6	Spašavanje na/pod vodom	1
7	Spašavanje s visine i iz dubine	32
8	Tehničke intervencije u/na objektu	301
UKUPNO:		468

Od 47 intervencija pri nezgodama u prometu, u 23 slučaja radilo se o spašavanju unesrećenih osoba iz vozila.

Tablica 10. Nezgode u prometu po vrstama

Redni broj	Nezgode u prometu	Količina
1	Čišćenje i održavanje prometnice	3
2	Spašavanje unesrećene osobe	23
3	Uklanjanje vozila s prometnice	6
4	Ostalo	15
UKUPNO:		47

Od ostalih intervencija najviše je bilo izvida (65) dok je lažnih dojava bilo 27. Prijevoz vode evidentiran je samo za hitne slučajeve i ne obuhvaća prijevoz vode na područjima na primjer općine Drenje gdje se tijekom kolovoza i rujna voda vozila ukupno 43 dana.

Tablica 11. Nezgode u prometu po vrstama

Redni broj	Naziv	Količina
1	Izvidi	70
2	Lažna dojava	28
3	Prijevoz vode (po nalogu)	1
4	Ostalo	2
UKUPNO:		101

3. Provedba Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012. godini

Na temelju članka 12. stavak 9. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10.) Vlada Republike Hrvatske donosi Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012. godini ("Narodne novine" broj 43/12., u daljnjem tekstu : Program aktivnosti Vlade RH). Na temelju procjena opasnosti od požara na priobalnom području te moguće ispomoći iz susjednih županija, a uzimajući u obzir organiziranost vatrogastva i pokrivenost pojedinih područja vatrogasnim snagama i opremom, utvrđene su vatrogasne snage i potrebna vatrogasna tehnika, oprema i sredstva koja se iz unutrašnjosti početkom ljetne sezone planski dislociraju na posebno ugrožena područja.

Temeljem obveza iz Programa aktivnosti Vlade Republike Hrvatske, župan je donio Plan operativne provedbe Programa aktivnosti Vlade Republike Hrvatske (akt župana 19.06. 2012. godine), a Stožer zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije donio je na prijedlog Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske Plan aktivnog uključivanja svih subjekata zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije. Planom operativne provedbe predviđene su mjere za smanjivanje rizika od nastanka požara u vrijeme žetve na poljoprivrednim površinama kao i na šumskim površinama. Dobrovoljna vatrogasna društva i Vatrogasne zajednice ustrojile su viši stupanj pripravnosti za intervenciju gašenja požara žitarica. Ustrojena su stalna dežurstva vatrogasaca, a u društvima u kojima nema takvih organizacijskih kapaciteta razrađene su mjere brzog okupljanja. Pregledana je i dovedena u ispravno stanje oprema i tehnika za gašenje. Ustrojena je ophodnja žitnih polja gdje god je to moguće i to u vrijeme najveće opasnosti od nastanka i širenja požara.

U tijeku je donošenje Odluke o obavljanju određenih poslova kontrole provedbe propisanih mjera zaštite od požara u gradovima i općinama na području Osječko-baranjske županije a temeljem članka 47. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10.). Odlukom se propisuju

vatrogasne organizacije koje će provoditi određene poslove kontrole na svom području, uvjeti za osobe koje mogu obavljati poslove kontrole, vrste građevina, građevinskih dijelova i otvorenog prostora koji će biti obuhvaćeni kontrolom kao i način i postupak obavljanja poslova kontrole i izvješćivanja. Inspektorat unutarnjih poslova PU Osječko-baranjske do sada je zaprimio i izdao suglasnost na prijedlog Odluke u sljedećim općinama i gradovima: Vladislavci, Šodolovci, Vuka, Erdut, Čeminac, Draž, Darda, Belišće, Beli Manastir i Đakovo (stanje sa 31.12.2012.).

Izrađen je detaljni "Plan upućivanja za redovnu/plansku i izvanrednu dislokaciju za područje Osječko-baranjske županije" koji sadrži potpune popise vatrogasnih vozila, uređaja, opreme i sredstava predviđenih za dislokaciju s osnovnim podacima kao i popise profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca s osnovnim podacima. U 2012. godini dislokacije vatrogasaca na Priobalje izvršene su u 6 smjena, počevši od 11. lipnja 2012. godine završno s 21. rujna 2012. godine. Na dislokaciji je bilo angažirano ukupno 36 vatrogasaca i to: 12 dobrovoljnih vatrogasaca iz DVD Našice, te 24 profesionalna vatrogasaca odnosno 18 iz JPVP Grada Osijeka i 6 iz JPVP Grada Belog Manastira. Za potrebe prijevoza dobrovoljnih vatrogasaca na dislokaciju korišteno je kombi vozilo DVD-a Našice. Profesionalni vatrogasci iz JPVP Grada Belog Manastira na dislokaciju su upućivani vozilom JPVP Grada Belog Manastira do Osijeka, a od Osijeka do odredišta vozilom JPVP Grada Osijeka. Financijska sredstva za troškove dislokacije refundirana su od strane Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

Tijekom 2012. godine županijski zapovjednik i zapovjednici vatrogasnih zajednica na području Osječko-baranjske županije izvršili su stručni nadzor nad stanjem opremljenosti i osposobljenosti vatrogasnih postrojbi. Nadzor je vršen u središnjim i vatrogasnim postrojbama koje su predviđene Planovima zaštite od požara. Temeljem zapovjedi županijskog zapovjednika dodatna je kontrola provedena pred žetvu.

U suradnji s HEP distribucijom obavljani su savjetodavni sastanci i obilazak trafo stanica 110 kV na području Osijeka, Đakova, Valpova, Našica, Belog Manastira i Donjeg Miholjca te su prezentirane mjere zaštite od požara na elektroenergetskim postrojenjima i operativni postupci vatrogasaca s ciljem što bolje koordinacije vatrogasnih postrojbi i odgovornih osoba u HEP. Održana su tri radna sastanka Glavnog i županijskih vatrogasnih zapovjednika u vezi s pripremom za požarnu sezonu.

Dobrovoljna vatrogasna društva, javne profesionalne vatrogasne postrojbe i vatrogasne zajednice sustavno su tijekom 2012. godine provodili programe informiranja stanovništva o opasnostima od požara. Vatrogasna zajednica potiče aktivnosti vatrogasaca u nadzoru kućanstava i javnih objekata oko provedbe mjera zaštite od požara i uočavanja mogućih opasnosti od nastanka požara. Tijekom Mjeseca zaštite od požara (svibanj) tiskana je u 1.050 primjeraka promidžbena brošura koja je distribuirana u javnim ustanovama putem vatrogasnih organizacija na području cijele Županije.

Ostvarena je suradnja s školskim i predškolskim ustanovama kroz izvannastavne i nastavne programe promicanja vatrogastva i zaštite od požara, samostalno i u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje i Policijskom upravom Osječko-baranjske županije kroz programe edukacije djece. U predškolskim ustanovama uz odgovarajuće programe podijeljeno je 4.500 primjeraka bojanki za djecu s promidžbenim porukama.

Oko 1.500 pripadnika vatrogasne mladeži kroz razne operativne, stručne i odgojne sadržaje stječu znanja i vještine u radu u dobrovoljnim vatrogasnim društvima, koje kasnije koriste unutar, ali i izvan vatrogasne organizacije. Kao najvažnije aktivnosti u radu s vatrogasnom mladeži treba istaknuti Kamp vatrogasne mladeži u Fažani, u kojem godišnje prođe obuku oko 120 pripadnika mladeži iz Osječko-baranjske županije s njihovim voditeljima, kao i sudjelovanje vatrogasne mladeži na gradskim i općinskim natjecanjima s približno 1.400 sudionika, uz redovito sudjelovanje mladeži iz Osječko-baranjske županije na državnom (Državno natjecanje u Zadru) te na međunarodnim natjecanjima u Sloveniji i Mađarskoj.

4. Zaključak

U ovom Izvješću dat je prikaz stanja opremljenosti i organiziranosti vatrogastva na području Osječko-baranjske županije, broja intervencija u 2012. godini kao i prikaz provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2012. godini. Iz navedenoga se može zaključiti sljedeće:

a) Opremljenost postrojbi vatrogasnom opremom i vatrogasnim vozilima poboljšana je u 2012. godini nabavkom novih i rabljenih vatrogasnih vozila ali i dalje su potrebna znatna ulaganja u nabavku novih vatrogasnih vozila. Prioritet bi trebale imati središnje vatrogasne postrojbe koje imaju stariji vozni park. Osim toga u vatrogasnim postrojbama koja nisu središnja a udaljena su od gradskih i općinskih središta također treba poraditi na poboljšanju opremljenosti kako kroz nabavku vozila tako i putem nabavke osobne zaštitne opreme. Tijekom 2012. godine županijska vatrogasna zajednica izdvojila je znatna sredstva za nabavku vatrogasnih cijevi, osobne opreme i pumpe.

b) U većini središnjih općinskih vatrogasnih društava nije ustrojeno stalno vatrogasno dežurstvo (24 sata) što može povećati i vrijeme od prijema dojave do početka intervencije. Da bi se kvaliteta pružanja pomoći onima kojima je potrebna na području pojedinih općina unaprijedila, treba i dalje raditi na poboljšavanju organizacije primanja dojave i uzbunjivanja vatrogasaca. Iako postojeći sustav primanja dojave i uzbunjivanja do sada nije pokazao nedostatke, postoji još puno prostora za unaprjeđivanje stanja naročito na području pojedinih općina gdje postoje organizacijski problemi.

c) Vatrogasni sustav je unatoč relativno lošoj opremljenosti spreman i mobilan u izuzetno kratkom vremenu te predstavlja najmasovniju i jednu od najbolje organiziranih hitnih službi. Stanje je poboljšano i zahvaljujući sustavnom pristupu rješavanja problema financiranja liječničkih pregleda i kolektivnog osiguranja vatrogasaca kojeg u suradnji s Vatrogasnom zajednicom Osječko-baranjske županije provodi Osječko-baranjska županija. Puno je napravljeno i na području stručne osposobljenosti kroz organizaciju tečaja i seminara za polaganje državnog stručnog ispita ali i na planu nabavke vatrogasne opreme.

d) U ovom Izvješću dana je informacija o broju vatrogasnih intervencija iz koje je vidljiv porast ukupnog broja intervencija za 27,5% u odnosu na 2011. godinu, porast broja požara od 12,8% te porast broja tehničkih intervencija od 42,7%. Ako se iz razmatranja izuzmu veliki događaji poput poplave i suše kada se bilježi veliki broj intervencija, može se zaključiti da postoji trend rasta broja intervencija vatrogasnih postrojbi. U prilog ovoj tvrdnji ide i podatak o stalnom rastu broja požara i tehničkih intervencija u posljednjih desetak godina - prosjek je oko 900 intervencija godišnje dok je samo u prošloj 2012. godini bilo 1695 intervencija. Zbog toga je jako važno pojačati napore u provođenju preventivnih aktivnosti koje su usmjerene na sprječavanje nastanka požara jer to je najbolji način da se štete od požara kao i rizik od požara za ljude i imovinu smanje na najmanju moguću mjeru.

**B) PROVEDBA GODIŠNJEG PROVEDBENOG PLANA
UNAPRJEĐENJA ZAŠTITE OD POŽARA ZA PODRUČJE
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE ZA 2012. GODINU**

1. Uvod

Temeljem članka 13. stavak 4. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10.) (u daljnjem tekstu Zakon), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2012. godinu ("Županijski glasnik" broj 15/11.) (u daljnjem tekstu Provedbeni plan). Provedbeni plan donesen je u cilju unaprjeđenja zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije i u njemu su navedene organizacijske, tehničke i urbanističke mjere koje je potrebno provesti kako bi se stupanj zaštite od požara podigao na višu razinu.

Sukladno odredbama Zakona, Provedbeni plan temelji se na odrednicama tada važeće Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Osječko-baranjske županije (klasa: 214-01/05-01/6, urbroj: 2158/1-01-01-05-4 od 19. prosinca 2005. godine).

U međuvremenu je sukladno važećim propisima učinjena revizija navedene Procjene te je u srpnju 2012. godine Skupština Osječko-baranjske županije donijela novu Procjenu ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Osječko-baranjske županije čije su odrednice temelj za izradu Provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2013. godinu. Treba također istaknuti da je sukladno članku 13. stavak 4. Zakona Provedbeni plan donesen uz sudjelovanje Osječko-baranjske policijske uprave i Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije. Služba za zajedničke poslove Osječko-baranjske županije upoznala je sa sadržajem Provedbenog plana sve pravne subjekte koji su njime predviđeni kao izvršitelji pojedinih zadataka.

Ovdje treba istaknuti da je Osječko-baranjska županija, imajući u vidu činjenicu da se, sukladno članku 13. stavak 4. Zakona, provedbeni planovi unaprjeđenja zaštite od požara jedinica lokalne samouprave donose na temelju Provedbenog plana, isti dostavila svim jedinicama lokalne samouprave na svom području te objavila njegov sadržaj na svojoj internetskoj stranici. Na temelju podataka dostavljenih od strane jedinca lokalne samouprave s područja Osječko-baranjske županije, možemo reći da su u 2012. godini, 22 jedinice lokalne samouprave s područja Osječko-baranjske županije izradile godišnje provedbene planove za svoje područje. Preostale jedinice lokalne samouprave na našem području nisu u 2012. godini izradile navedeni dokument i nadamo se da će u 2013. godini izvršiti ovu svoju zakonsku obvezu.

Sukladno članku 13. stavak 8. Zakona, u nastavku slijedi prikaz organizacijskih, tehničkih i urbanističkih mjera koje su, sukladno odrednicama Provedbenog plana, provedene u 2012. godini, po segmentima i izvršiteljima pojedinih zadataka.

2. Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije

Prema podacima Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije u središnjim vatrogasnim postrojbama ustrojene su operativne postrojbe sa 20 operativnih vatrogasaca dok ostale vatrogasne postrojbe imaju po 10 operativnih vatrogasaca. U tri javne profesionalne vatrogasne postrojbe s područja Osječko-baranjske županije također je određen broj operativnih vatrogasaca.

Tablica 1. Broj operativnih vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama

Opis	Broj vatrogasnih postrojbi	Potreban broj operativnih vatrogasaca
Javne profesionalne vatrogasne postrojbe	3	132
Središnji DVD - i	52	1040
Ostali DVD - i	92	920
Ukupno	147	2092

U središnjim dobrovoljnim vatrogasnim društvima organizirana su vatrogasna dežurstva, čime je osigurana djelotvorna operativnost vatrogasnih postrojbi kao i potpuna pokrivenost čitavog prostora Osječko-baranjske županije u slučaju požara.

U vatrogasnim operativnim centrima organizirana su stalna dežurstva putem kojih se na telefonske brojeve 93 i 193 zaprimaju dojave o požarima na području cijele Županije.

Stručnim nadzorom nad stanjem opremljenosti i osposobljenosti vatrogasnih postrojbi, koji su tijekom 2012. godine izvršili županijski vatrogasni zapovjednik i zapovjednici vatrogasnih zajednica, utvrđeno je da središnje vatrogasne postrojbe na području Osječko-baranjske županije posjeduju nužnu opremu za vatrogasnu djelatnost dok ostale postrojbe, predviđene planovima zaštite od požara, nemaju dovoljnu količinu osobne zaštitne opreme kao ni potrebna vatrogasna vozila. Podaci Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije, po kojima u dobrovoljnim vatrogasnim društvima na području Osječko-baranjske županije ima ukupno 900 kompleta osobne zaštitne opreme, a prosječna je starost vatrogasnih vozila 28 godina, najbolja su potvrda gore navedenoj tezi.

Tablica 2. Broj vatrogasnih vozila kojima raspolažu vatrogasne postrojbe na području Osječko-baranjske županije (po vrstama)

Vrsta vozila	Broj
Vozila za gašenje i spašavanje	128
Vozila za prijevoz vatrogasaca	60
Opskrbna vozila	13
Tehnička vozila	4
Vozila s opremom za zaštitu od opasnih tvari	3
Vozila za spašavanje s visina	8
Zapovjedna vozila	17
Ukupno	233

Na području Osječko-baranjske županije evidentirano je 144 vatrogasna spremišta koja djelomično zadovoljavaju osnovne uvjete. Od navedena 144 vatrogasna spremišta 68 ih ima grijanje u zimskom periodu dok u preostalim 76 spremišta grijanje nije adekvatno riješeno. Posljedica ove situacije jest činjenica da se u spremištima bez adekvatnog grijanja, vozila tijekom zime, u pravilu drže bez vode za gašenje, što može povećati vrijeme izlaska na intervenciju. Nadzorom je utvrđeno da su pojedini vatrogasni objekti u vrlo lošem stanju i ne udovoljavaju vatrogasnim zahtjevima. U tom kontekstu osobito je teška situacija na nekoliko lokacija (Viškovci, Đurđenovac, Belišće, Antunovac i Darda) u kojima djeluju središnja dobrovoljna vatrogasna društva.

Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije je u suradnji s HEP-om, u 2012. godini, obavila niz savjetodavnih sastanaka kao i obilazak trafostanica 110 kV na području: Osijeka, Đakova, Valpova, Našica, Belog Manastira i Donjeg Miholjca.

U cilju bolje koordinacije vatrogasnih postrojbi i odgovornih osoba u HEP-u prezentirane su mjere zaštite od požara na elektroenergetskim postrojenjima i operativni postupci vatrogasaca.

Vatrogasne postrojbe sustavno su provodile programe informiranja stanovništva o opasnostima od požara. U tom kontekstu treba istaknuti da je ostvarena vrlo kvalitetna suradnja Vatrogasne zajednice kao i drugih nadležnih institucija (Policajska uprava Osječko-baranjska i Državna uprava za zaštitu i spašavanje), s predškolskim i školskim ustanovama u provedbi izvannastavnih i nastavnih programa promicanja vatrogastva i zaštite od požara. U okviru ovih programa u predškolskim je ustanovama podijeljeno 4500 primjeraka različitih promidžbeno-edukativnih materijala. Treba istaknuti da je u svibnju 2012. godine (u sklopu obilježavanja mjeseca zaštite od požara), tiskana prigodna promidžbena brošura koja je putem vatrogasnih organizacija na području Županije distribuirana javnim ustanovama. Izuzetno važan segment edukacije mladih jest i edukacija vatrogasne mladeži. U tom kontekstu osobito je značajan podatak da oko 1500 pripadnika vatrogasne mladeži kroz razne operativne stručne i odgojne sadržaje stječe znanja i vještine o radu u dobrovoljnim vatrogasnim društvima.

3. Dimnjačarska služba na području Osječko-baranjske županije

Jedan od zadataka predviđenih Provedbenim planom jest i organizacija dimnjačarske službe na cijelom području Osječko-baranjske županije. U tom kontekstu treba reći da su u protekloj godini učinjeni određeni pomaci i najveći dio jedinica lokalne samouprave organizirao je dimnjačarsku službu na svom području sukladno važećim propisima. Prema podacima iz Informacije o organiziranosti i stanju komunalnog gospodarstva na području Osječko-baranjske županije, 10 jedinica lokalne samouprave (Drenje, Jagodnjak, Koška, Levanjska Varoš, Podravska Moslavina, Semeljci, Strizivojna, Šodolovci, Trnava i Vladislavci), još uvijek nije organiziralo dimnjačarsku službu na svom području. Sukladno tome potrebno je u narednom razdoblju potaknuti navedene jedinice lokalne samouprave da organiziraju dimnjačarsku službu na svom području i tako daju svoj doprinos sigurnosti stanovništva i unaprjeđenju zaštite od požara u Osječko-baranjskoj županiji.

4. Djelatnost Hrvatskog centra za razminiranje

Čimbenik koji u mnogome otežava vatrogasno djelovanje u Osječko-baranjskoj županiji jest i činjenica da se velika područja još uvijek smatraju minski sumnjivim površinama. Sukladno tome uklanjanje minsko-eksplozivnih sredstava djelatnost je od osobitog značaja za uspješnu realizaciju Provedbenog plana. Slijedom navedenog treba istaknuti da je prema podacima Hrvatskog centra za razminiranje, Podružnice Osijek, ukupna razminirana površina u Osječko-baranjskoj županiji u razdoblju od, 1.1. 2012. do 19. 11. 2012., 6.261.350,00 m². Preostala minski sumnjiva površina u Osječko-baranjskoj županiji na dan 19. 11. 2012. godine, je 117.289.533,00 m². Minski sumnjiva područja u Osječko-baranjskoj županiji obilježena su sa 3 095 oznaka minske opasnosti. Treba također reći da Hrvatski centar za razminiranje, Podružnica Osijek jednom godišnje svim jedinicama lokalne samouprave na našem području dostavlja kartu s prikazom preostalog minski sumnjivog prostora i pozicijama oznaka minske opasnosti.

5. Inspekcija zaštite od požara Inspektorata unutarnjih poslova

Kako bi mjere unaprjeđenja zaštite od požara mogle ostvariti svoj puni učinak izuzetno je značajno kontinuirano nadzirati njihovu primjenu. U tom kontekstu potrebno je istaknuti aktivnosti Inspekcije zaštite od požara Inspektorata unutarnjih poslova provedene u protekloj godini. Inspekcija zaštite od požara obavljala je u 2012. godini nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na građevinama i prostorima iz I. i II. kategorije ugroženosti od požara. Sukladno tome obavljen je nadzor u jednoj tvrtki iz I. kategorije ugroženosti od požara i u osamnaest tvrtki iz II. kategorije ugroženosti od požara. U provedbi navedenih nadzora osobita je pozornost usmjerena na obveze proizašle iz rješenja o kategorizaciji, s naglaskom na ustroj službe zaštite od požara, ustroj vatrogasnih postrojbi i dežurstava te ocjene operativnosti izrađenih planova zaštite od požara. Sve utvrđene nepravilnosti u nadziranim tvrtkama otklonjene su u zadanim rokovima te se po ocjeni Inspekcije zaštite od požara može reći da je provedba propisa iz područja zaštite od požara na građevinama i prostorima iz I. i II. kategorije ugroženosti od požara zadovoljavajuća.

Pored nadzora na građevinama i prostorima iz I. i II. kategorije ugroženosti od požara, Inspekcija zaštite od požara Inspektorata unutarnjih poslova, u suradnji s drugim nadležnim tijelima, obavila je i nadzor na drugim objektima i prostorima različitog karaktera:

- 6 odlagališta komunalnog otpada,
- šume i šumsko zemljište (s osobitim naglaskom na izgrađenost i prohodnost šumskih cesta ključnih za sprječavanje nastanka i širenja požara),
- željezničke pruge koje prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara,
- javne ceste državnog značaja i objekti na navedenim cestama,
- Park prirode Kopački rit,
- trase elektroenergetskih vodova koji prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara.

Na kraju treba reći da Inspekcija zaštite od požara provodi sustavan nadzor jedinica lokalne samouprave s područja Osječko-baranjske županije u kontekstu njihovih obveza koje proizlaze iz važećih zakonskih propisa. Nadzorom Inspekcije zaštite od požara utvrđeno je da su sve jedinice lokalne samouprave u Osječko-baranjskoj županiji donijele: Plan zaštite od požara, odluke o načinu spaljivanja biljnog i drugog otpada te odluke o primjeni potrebnih agrotehničkih mjera i mjera za uređenje i održavanje poljoprivrednih rudina u dijelu koji se odnosi na zaštitu od požara.

6. Odlagališta komunalnog otpada

Protupožarna zaštita odlagališta komunalnog otpada izuzetno je kompleksna zadaća osobito ako se zna da eventualni požar na odlagalištima komunalnog otpada može imati dalekosežne posljedice na život i zdravlje ljudi kao i na okoliš. Upravo stoga ovim je Provedbenim planom propisana provedba mjera zaštite od požara kojima je temeljna intencija sprječavanje nastanka požara.

Sukladno tome možemo reći da se na odlagalištima komunalnog otpada na području Osječko-baranjske županije striktno primjenjuju sve odredbe Zakona o otpadu ("Narodne novine" broj 178/04., 111/06., 60/08. i 87/09.), Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada ("Narodne novine" broj 107/07. i 111/11.), kao i drugi propisi kojima je regulirana zaštita od požara.

Sva odlagališta komunalnog otpada pod stalnim su nadzorom Uprave za inspeksijske poslove Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za gospodarenje vodama Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Uprave za sanitarnu inspekciju Ministarstva zdravlja te Inspekcije zaštite od požara, eksploziva i vatrogastva Inspektorata unutarnjih poslova Policijske uprave Osječko-baranjske. Sva su odlagališta opremljena dovoljnom količinom aparata za početno gašenje požara, a redovito se održava i protupožarni pojas odnosno protupožarni putovi koji omogućavaju pristup vatrogasnim vozilima u svaki dio odlagališta. Ostvarena je kvalitetna suradnja s lokalnim dobrovoljnim vatrogasnim društvima i javnim profesionalnim vatrogasnim postrojbama, čime je osigurana pravodobna reakcija vatrogasnih jedinica u slučaju eventualnog požara.

7. Mjere zaštite od požara na lokalnim, županijskim i državnim cestama

Sukladno Zakonu o cestama ("Narodne novine" broj 84/11.), javne ceste razvrstane u županijske i lokalne ceste na području Osječko-baranjske županije, održava Uprava za ceste Osječko-baranjske županije. Prema podacima navedene institucije, na županijskim i lokalnim cestama na području Osječko-baranjske županije, kontinuirano se obavlja čišćenje zemljišnog pojasa uz ceste od lakozapaljivih tvari, u svrhu sprječavanja nastanka ili širenja požara. Pored toga, redovitom ophodnjom cesta nadzire se prohodnost cesta i kontrolira eventualno paljenje korova i otvorene vatre uz ceste.

Hrvatske ceste d.o.o., u čijoj su nadležnosti, sukladno važećim propisima, državne ceste na području Osječko-baranjske županije, izradile su Godišnji plan čišćenja cestovnog pojasa državnih cesta od lakozapaljivih tvari, odnosno tvari koje mogu izazvati požar ili omogućiti/olakšati njegovu širenje. Navedenim dokumentom definirane su protupožarne aktivnosti na cestovnom pojasu državnih cesta kao i dinamika njihove provedbe. Analizom navedenog plana vidljivo je da su definirane aktivnosti (košnja trave i prikupljanje otpadnog materijala koji može prouzročiti požar), na državnim cestama na području Osječko-baranjske županije u potpunosti provedene. Potvrda ovoj tezi je i inspekcijski nadzor Inspekcije zaštite od požara Inspektorata unutarnjih poslova Policijske uprave Osječko-baranjske, kojim je utvrđeno da se navedeni plan provodio kontinuirano i u potpunosti.

8. Mjere zaštite od požara na prugama u Osječko-baranjskoj županiji

Provedba mjera zaštite od požara na prugama u Osječko-baranjskoj županiji u nadležnosti je Hrvatskih željeznica. Navedena tvrtka tijekom čitave godine provodi čišćenje zemljišnog pojasa uz željezničke pruge, od lakozapaljivih tvari, ambrozije i ostalih korova, u svrhu sprječavanja nastanka ili širenja požara. Tijekom vegetacijske sezone u više je navrata provedeno mehaničko uklanjanje svih korova u zemljišnom pojasu uz željezničke pruge ručnim i strojnim košenjem. Ukupna površina pružnog pojasa obuhvaćenog mehaničkim tretiranjem u Osječko-baranjskoj županiji u 2012. godini iznosi 269.200 m².

Tablica 3. Površine tretirane tijekom 2012. godine

Redni broj	Željeznička pruga	Mehaničko tretiranje pružnog pojasa u m ²
1.	M 301 Državna granica - Beli Manastir - Osijek	30.000,00
2.	M 302 Osijek - S. Vrpolje	20.600,00
3.	R 202 Varaždin - Dalj	180.200,00
4.	L 206 N. Kapela - Našice	8.000,00
5.	L 208 Bizovac - Belišće	5.200,00
6.	L 209 Vinkovci - Osijek	25.200,00
Ukupno		269.200,00

Na kraju treba reći da se sukladno Planu i programu posebnih mjera zaštite od požara u društvima HŽ Holdinga, čišćenje zemljišnog pojasa uz željezničke pruge pojačano provodi u razdoblju od 1. srpnja do 30. rujna, zbog većeg rizika od nastanka požara u navedenom razdoblju.

9. Urbanističke mjere

Prema dostupnim informacijama možemo reći da se u postupku donošenja prostorno - planske dokumentacije (prvenstveno provedbene) na svim razinama dosljedno primjenjuju mjere zaštite od požara predviđene važećim propisima.

10. Zaključak

Iz podataka navedenih u ovom Izvješću jasno se vidi da su u protekloj godini učinjeni određeni pomaci u svim segmentima zaštite od požara. Sukladno tome, svi izvršitelji pojedinih zadataka, obuhvaćeni ovim Provedbenim planom, dali su, u granicama trenutnih mogućnosti, svoj konstruktivni doprinos unaprjeđenju zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije.

Treba također reći, da i pored učinjenih pomaka još uvijek postoji golem prostor za napredak, prvenstveno u segmentu boljeg opremanja vatrogasnih postrojbi na našem području. Brzina napretka u ovom, ali i u drugim segmentima zaštite od požara u narednom razdoblju, u izravnoj je vezi s ograničenim financijskim mogućnostima kako jedinica lokalne samouprave na našem području tako i same Osječko-baranjske županije.

Potrebno je stoga učiniti dodatni napor kako bi se na državnoj razini povećao iznos sredstava namijenjen zaštiti od požara, uz istovremeno jačanje financijskog kapaciteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pored toga potrebno je potaknuti one jedinice lokalne samouprave na našem području, koje to još nisu učinile, da donesu godišnje provedbene planove unaprjeđenja zaštite od požara i ustroje dimnjačarsku službu na svom području. Potrebno je ubrzati proces razminiranja minski sumnjivih površina kako bi se podigao stupanj sigurnosti stanovništva, ali i omogućilo vatrogasnim postrojbama da, prvenstveno kod požara otvorenog prostora, kvalitetno obavljaju svoje zadaće na cijelom području Osječko-baranjske županije. U tom kontekstu treba istaknuti i nastojanja Osječko-baranjske županije da kroz fondove Europske unije osigura dodatna sredstva za razminiranje našega područja.

Osječko-baranjska županija će i u narednom razdoblju, poštujući svoje zakonske obveze, ali imajući u vidu i vlastite financijske mogućnosti, činiti maksimalne napore kako bi protupožarnu zaštitu na svom području digla na višu razinu. Najbolja potvrda ovoj tezi jest činjenica da je Osječko-baranjska županija, za financiranje različitih oblika unaprjeđenja protupožarne zaštite na svom području, u 2012. godini iz svoga Proračuna izdvojila vrlo značajna sredstva (za potrebe Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije, za financiranje liječničkih pregleda i kolektivnog osiguranja vatrogasaca, za financiranje različitih potreba i djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava kao i za druge oblike unaprjeđenja protupožarne zaštite).